

Pannon Egyetem

Nyelvtudományi Doktori Iskola

Doktori (PhD) értekezés tézisei

Bagladi Orsolya

Magyar gombanevek nyelvészeti elemzése

Témavezető

dr. habil. Révay Valéria, tanszékvezető egyetemi docens

Veszprém, 2011.

1. Az értekezés előzményei

Az értekezés szerves előzménye az egyetemi évek alatt végzett tudományos diákköri munka, amelyet 2004-ben az akkori Veszprémi Egyetem ITDK-ján, majd a 2005-ös OTDK-n mutattam be „A Codex Clusii gombanevei és egyéb szórványai” címmel. Diplomadolgozataimat szintén ebben a témában védtem meg: 2006-ban „Fungus names and other Hungarian words in Codex Clusii” címmel angolul, majd saját nyelvföldrajzi gyűjtésekkel és térképlapokkal bővített munkámat 2007-ben „A Codex Clusii magyar nyelvű gombanevei és egyéb szórványai” címmel magyarul. A terepen való adatgyűjtéseimet a Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány anyagilag is támogatta a „Diákok a tudományért” ösztöndíjjal.

A doktori kutatás során a történeti anyagról a népnyelvi adatokra helyeztem át a hangsúlyt. Ugyanis bár a magyar nyelvtudományban nagy hagyományai vannak a tematikus szókinccsani vizsgálatoknak, illetve a népi növény- és állatnevekkel sokat foglalkoztak, de a gombanevek monografikus feldolgozása korábban nem történt meg.

Habár elemzéseimben alapvetően a nyelvészet felől közelítettem a gombanevekhez, a témához szükséges volt biztos természettudományi ismeretekkel is rendelkezni. A 2010-es évben elvégeztem az ELTE és a Magyar Mikológiai Társaság közös szervezésében indított gomba-szakellenőri tanfolyamot. Az értekezésben igyekeztem természettudományi szempontból is megfelelő terminusokat használni, illetve a példaként megadott magyar hivatalos nevek mellett a latin nomen is megadtam.

2. Az értekezés tárgya

A dolgozat címében nem szűkítettem le a témát a népi gombanevekre, elsősorban mégis azokkal foglalkozom. Ugyanakkor nem kerülhetem el, hogy a hivatalos névadás és a hivatalos elnevezések jellemzőire is utaljak időnként, ezért jelöltem meg a címben a magyar gombaneveket vizsgálatom tárgyaként.

Amikor azt mondom, hogy népi gombanevekkel foglalkozom, akkor a *népi* jelzőt abban az értelemben használom, hogy a természeti környezetben élő, ahhoz mindennapi tevékenységükkel szorosan kapcsolódó közösségek gombaneveit, gombanévadását elemzem. Azaz elsősorban olyan adatokkal dolgozom, amelyeket az erdőt-mezőt jól ismerő emberek használnak vagy használtak, olyan elnevezésekkel, amelyeket nem a gombahatározókból ismertek meg, hanem nemzedékről nemzedékre hagyományozták a gombákat ismerő és szerető közösségek. Természetesen ma már ritkán találni olyan gombagyűjtőt, aki ne tartana otthon szakkönyvet, így a legtöbben tisztában vannak vele, hogy az általában a nagyszülőktől örökölt gombaneveket hivatalosan másként nevezzük meg, és legalább a nemzetségek szerinti szaknyelvi nomen meg is tudják adni a gyűjtött gombákra.

Megítélésem szerint a mai hivatalos magyar gombanevek viszonylag jól tükrözik a népi tapasztalatokkal megalkotott népnyelvi nómeneket. Egyrészt vannak olyan gombaneveink, amelyek hosszú élettörténetük, közkedveltségük miatt vannak jelen mindkét rendszerben (pl. *vargánya, pöfeteg, tapló* stb.). Másrészt a gombák hivatalos és népi nevei is a meghatározáskor fontos motívumokat mutatják, az esetek többségében – amikor nem kell laboratóriumi vizsgálatokra is szorítkozni – a tudományos vagy népi ismerettel rendelkező gombász ugyanazokat a jellemzőket keresi egy gombán. Tehát a hivatalos nevek a gombák esetében csaknem olyan beszédesek, mint a népi elnevezések.

3. Az értekezés célkitűzései

A diplomadolgozatomhoz végzett adatgyűjtések közben szembesültem azzal, hogy a gombák a magyar nyelvterület különböző tájegységein mennyire változatos népi neveket viselnek. Céлом volt ezek összegyűjtése és nyelvészeti feldolgozása.

Közben megismerkedtem a néprajztudós–etnomikológus Zsigmond Győző munkásságával, aki az elmúlt egy évtizedét arra áldozta, hogy lejegyezze a Kárpát-medencében használt népi gombaneveket, a gombákhoz fűződő hiedelmeket, recepteket és gyógymódokat. ZSIGMOND több mint 1350 adatot gyűjtött egybe „Gomba és gyomomány” című könyvében (2009).

Habár ezután is folytattam a gyűjtést, tanulmányaimban a feldolgozásra helyeztem át a hangsúlyt. Szándékom volt minél több szempontból leírni a gombaneveket, így szaknyelvi, kognitív, szerkezeti és nyelvföldrajzi megközelítéssel is jellemeztem azokat. Céлом volt a történeti – különösen a hivatalos névadást megelőző – munkák áttekintése is. Ugyanakkor az etimológiai vizsgálattól eltekintettem: ennek egyik oka, hogy a korábbi, gombanevekkel foglalkozó munkák elsősorban az elnevezések keletkezéstörténetét írták le. Másrészt a gombanevek nagy része szláv eredetű, és kellő szláv nyelvtudás, illetve szláv területen végzett gyűjtőmunka nélkül nem vállalkozhattam etimológiai jellemzésükre.

Összegezve a következő kutatási célokat emelhetem ki:

- Minden hozzáférhető nyomtatott forrásban megtalálható összes népi elnevezés összegyűjtése.
- A szólista saját gyűjtésekkel való bővítése.
- Valamennyi gombaneveket tartalmazó történeti – különösen a hivatalos névadást megelőző – munka felkutatása.
- A történeti munkákban fellelhető adatok kritikai, elsősorban szerkezeti szempontú összevetése.
- Annak vizsgálata, hogy a *gomba* hol helyezkedik el a magyarok nyelvi világképében.
- A népi kategorizálás vizsgálata kognitív megközelítéssel.

- A (népi) gombanevek szerkezet szerinti besorolása, a besoroláshoz szükséges rendszer felépítése.
- A népi gombanevek jelentésföldrajzi jellemzőinek áttekintése.

4. A kutatás módszerei

A kutatás során többféle, egymást kiegészítő módszert alkalmaztam. Vizsgálataim alapvetően leíró jellegű empirikus vizsgálatok. A szakirodalmi és történeti előzmények összegyűjtéséhez hagyományos, könyvtári kutatómunkát végeztem, amelyet internetes keresésekkel egészítettem ki. A felhasznált forrásokat két csoportba rendszereztem az irodalomjegyzékben: külön tárgyaltam az elemzéshez használt irodalmat és a szótárban hivatkozott forrásokat.

A szakirodalmi és történeti előzményeket összehasonlító kritikai módszerrel elemeztem. Előbbi eredményeként a tanulságokat levonva finomítottam saját vizsgálataimat. A történeti munkák adatainak összevetése pedig lehetővé tette a gombanév-szerkezeti változások nyomon követését is.

Az értekezés mellékleteként csatolt történeti és nyelvföldrajzi szótárhoz saját gyűjtéseket is végeztem. Irányított beszélgetéseket rögzítettem diktafonnal, az interjúhoz gombaképeket is használtam. A későbbi összehasonlítás lehetőségét meghagyva az adatgyűjtő pontokat a Magyar Nyelvjárások Atlaszában megjelöltek szerint határoztam meg.

5. Munkahipotézisek

A következő munkahipotézisek alapján haladtam a kutatás során:

- A gombáktól tartanak a mai emberek, feltehetőleg a *gomba* szóhoz is negatív tartalmak kapcsolódnak a magyarok világképében.
- A népi kategorizálás különbözik a természettudományban alkalmazott kategorizálástól. A kategóriák megnehezítik az egy-egy népi gombanév jelentésmezejének körülhatárolását.
- A gombákat a XX. század elejéig növényként kezelték, ezért gombaneveket is elsősorban (orvos)botanikai munkákban találhatunk a történeti anyagban.
- A gombanevek szerkezete a XVI. századtól kezdve sokat egyszerűsödött. A kezdetben gyakran használt körülírással szerkezetekkel ma már nem találkozunk.
- A gombanevek szerkezete a funkcionális névrészek viszonyainak vizsgálatával jól leírható, azaz a HOFFMANN ISTVÁN (2007) által létrehozott helynév-tipológia alkalmazható a gombanevekre is.
- A magyar nyelvterület különböző tájegységein változatos népi neveket viselnek, egyes esetekben jelentésföldrajzi izoglosszák rajzolhatók meg.

6. Az értekezés felépítése

Az értekezés öt fejezetre tagolódik. A fejezeteket a tartalomjegyzék előzi meg, az irodalomjegyzék és a mellékletek az értekezés végén kaptak helyet. A mellékletekben csatoltam a terjedelmesebb táblázatokat, a jelentésföldrajzi térképeket és a gombanévszótárt.

A bevezetést külön első fejezetként jelöltem meg, mivel az értekezés tárgyát és tartalmát felvezető gondolatok mellett itt jellemeztem a magyar etnomikológiát, azaz azt az interdiszciplináris területet, amely a gombáknak egy nép által való megnevezését, valamint a népnek a gombákhoz fűződő hiedelmeit, babonáit kutatja, és a gombareceptjeiket összegyűjti. A bevezetésben érintettem a mikológia magyarországi helyzetét, a gombászat szaknyelvének kérdését is.

A második fejezetben a nyelvtudomány viszonylag fiatal ága, a kognitív nyelvészet felől közelíttem a népi gombanevekhez. A kognitív nyelvészet olyan nézőpontot tett lehetővé számomra, amelyből azt vizsgálhattam, hol helyezhető el a *gomba* a magyarok nyelvi világképében, a népi gombanevek a nyelvi rendszerben.

A harmadik fejezetben a történeti anyagot mutattam be a XVI. századtól a hivatalos nevek megjelenéséig. A legkorábbi magyar nyelvű füveskönyv, Melius Juhász Péter 1578-ban nyomtatásban is kiadott „HERBARIVM. AZ FAKNAC FVVEKNEC NEVEKRŐL, TERMÉS^ZETEKről és haßnairól” című műve 14 gombanevet tartalmaz. A következő, növény- és gombanevekben gazdag szövegemlékünk a kéziratban fennmaradt „XVI. századi magyar orvosi könyv” vagy más néven „Ars Medica” Lencsés Györgytől. Gombanév-történeti szempontból valamivel kisebb jelentőségű Beythe és Clusius feltehetőleg közös munkája, a „Stirpium Nomenclator Pannonicus” 1583-ból és 1584-ből. Szintén a két szerző együttműködésének gyümölcse az ún. „Clusius-kódex”, amely gombaakvarellekből áll. A gombafestmények mellett 39 magyar gombanevet találunk.

A „Clusius-kódex”-szel együtt szokás említeni a „Fungorum in Pannoniis observatorum brevis historia” című gombászati monográfiát, amelyet 1601-ben Leidenben adtak ki, és amellyel a szerző Clusius kiérdemelte a „mikológia atyja” címet. Ebből a műből csaknem 50 gombanévlexémát adatolhatunk. A „Clusius-kódex”-ben és a „Fungorum in Pannoniis”-ban található gombanevek már kiforrott magyar gombanévrendszert mutatnak: az elnevezések csekély százalékban körülírásos szerkezetűek.

A XVII. század kevésbé értékes gombatörténeti szempontból. Több botanikatörténeti munkát végignézve alig találtam egy-kettőt, amelyek gombaneveket tartalmaztak volna. Mindössze a Radvánszky-gyűjteményben bukkan fel egy-egy új, érdekes adat. Viszont az elnevezések többsége ezekben a művekben is körülírásos

szerkezetű, így a század gombanév-történetileg visszalépés Clusius munkásságához képest.

A XVIII. század utolsó negyedétől lendült fel igazán az orvosbotanikai szakirodalom, ekkor került a magyar tudományos köztudatba a Linné-rendszer Benkő József révén (vö. SZINNYEI 1891). Őt megelőzően Czwittinger Dávid munkássága értékes gombatörténeti szempontból: „Specimen Hungariae literatae” című lexikonjában a „Beitheus” címszó alatt átdolgozva újraközli Clusius és Beythe 1583-as, illetve 1584-es „Stirpium Nomenclator Pannonicus”-át. A gombanevek terén jelentősen kibővíti az anyagot, összesen 24 gombanevet tárgyal, azaz 19-cel többet, mint amennyi a NomPann. 1584-es kiadásában volt. Körülírásos szerkezet már nincs az elnevezések között.

Benkő több művében is foglalkozik Erdély gombáival: az 1778-as „Transsilvania” című művében 13 gombafajt tárgyal, annak folytatásában a „Trassilvania specialis”-ban (1782–1784) még egyet. 1780-ban MOLNÁR JÁNOS a „Phytologicon” I. Indexében a Fvngi címszó alatt 34 gombanevet közöl Benkőtől. A „Phytologicon”-ban található gombanevek kevés kivétellel a *-gomba* utótagra végződnek, amely a mai elnevezések szerkezetére is jellemző. Szintén értékes gombanévforrás az ún. „Benkő fűszeres nevezeti”, amelyet szintén MOLNÁR JÁNOS közreműködésével adtak ki 1783-ban. A fent tárgyalt négy műben 46 különböző magyar elnevezést használ Benkő.

Mátyus Istvánt tartják számon első szerzőként, aki magyar nyelven részletesen jellemezte a gombákat alakotani és megjelenési sajátosságaik alapján (vö. SÁNTHA 2009: 157; MÁLNÁSSY 2010: on.). Az „Ó és Új Diaetetica” című művéből összesen 22 gombanevet adhatunk, elnevezései az erdélyi használatot tükrözik.

Diószegi Sámuel és Fazekas Mihály „Magyar fűvész könyv. Melly a’ két magyar hazábann található növényeknek megismerésére vezet. A’ Linné alkotmánya szerént.” (1807) művével zárult le a magyar gombanévtörténet első nagy korszaka. Utánuk – a kettős nevezéktan használatának bevett szokása miatt – már csak jobbára tájszógyűjtésekben, tájszótárakban találkozunk népi gombanevekkel.

A negyedik fejezet leíró jellegű szerkezeti vizsgálat. Az előzményeket áttekintve arra jutottam, hogy a népi gombanevek szerkezetének elemzéséhez a HOFFMANN ISTVÁN-féle (2007) helynév-tipológia a legmegfelelőbb minta. A szerkezeti csoportosítást funkcionális-szemantikai, valamint lexikális-morfológiai aspektusból végeztem el, azaz alapvetően a funkcionális névrészeket vizsgáltam.

Az ötödik fejezetben a népi gombaneveket jelentésföldrajzi szempontból írtam le. Az általam szóföldrajzi poliszémának és szóföldrajzi szinonimának nevezett jelenségekre hoztam néhány példát. A kiválasztott öt népi

gombanév – *bagolygomba*, *szömörcsög*, *szentgyörgygomba*, *fülgomba*, *csirkegomba* – különböző jelentéseit, és egy gombafaj – nagy őzlábgomba (*Macrolepiota procera*) – változatos népi elnevezéseit térképen is rögzítettem. A külön nem elemzett gombanevek elterjedése és alakváltozatai a csatolt szótárban megtalálhatók.

7. Az értekezés új tudományos eredményei (tézispontok)

- (1) A kutatás során összegyűjtött történeti és népi gombanevek szótárba rendezésével olyan gombanévlista vált hozzáférhetővé, amely további vizsgálatoknak is alapot adhat.
- (2) A mikológia szaknyelve nem korlátozódik az ún. gombászati nomenekre, hanem egyéb terminusokban is gazdag, a terminusok hálója összetett.
- (3) A népi kategorizálást az észlelés folyamata határozza meg, az emberi tapasztalatra épít. Ebből adódóan a népi kategóriák tagoltságát befolyásolja az adott vidék, az adott nyelvhasználó gombaismerete, az, hogy a területen mennyi gombát minősítenek hasznosnak, és mit gyűjtenek stb.
- (4) Népdalaink kognitív vizsgálata kimutatta, hogy amellet, hogy a *gomba* általánosan negatív konnotációjú a magyarok világképében, fallikus szimbólum is, a férfiasság szimbóluma. Általában a tisztátalanság képe társítható hozzá.
- (5) A gomba mérgezőségét, értéktelenségét alapvetően öt különböző fogalmi kategóriával fejezi ki a magyar nyelv: 1. negatív konnotációjú állattal (pl. *béka**gomba*); 2. negatív konnotációjú személlyel (pl. *anyó**sgomba*); 3. betegséggel (pl. *rüh**sgomba*); 4. a halálra való közvetlen utalással (pl. *haláltrombita*) és 5. egyéb negatív tulajdonsággal (pl. *bolond**gomba*) létrehozott gombanevek.
- (6) A népi elnevezések között 65%-ban találunk kétrészes, kételemű, *gomba* szóval alkotott szerkezeteket (pl. *disznó**gomba*); míg a többelemű, *gomba* szóval alkotott gombanév-szerkezetek ritkák, megközelítőleg 4%-ban használják (pl. *barna* *fagomba*). A második leggyakoribb szerkezetípus az egyrészes, önállóan használt gombaneveké (pl. *vargánya*), amelyek a vizsgált lexika 22%-át adják. Az önálló gombanévvel alkotott kétrészes gombanév-szerkezetek 8%-ban fordulnak elő (pl. *kék galambica*), míg az elliptikus szerkezet mindössze a népi elnevezések 1%-ára jellemző (pl. *őzlábú*).
- (7) A funkcionális-szemantikai típusok nem mindig különíthetők el kielégítően, hiszen a névadás összetett folyamat, mégis elhatárolhatók bizonyos funkciók, amelyek motivációs erőként hatottak a névadáskor. A funkcionális-szemantikai elemzés során 25 különböző kategóriába soroltam

a népi gombaneveket. A következőket állapíthatjuk meg az elnevezések funkcionális-szemantikai szerkezetéről:

- A népi gombanévadásban jellemző a kicsinyítő képzős becézés és a negatív fokozásra utaló (vagy kicsinyítést kifejező), valamint a metaforikus jellegű méretkifejezés.
 - Az alaki hasonlóság nagyon gyakori motiváció a népi gombanévadásban. A változatos formájú gombák az élet különböző területén használt tárgyakra, dolgokra, valamint főleg állatokra emlékeztették a névadókat.
 - A gomba alakja és színe gyakran együtt motiválja a névadást, utóbbihoz általában az állatok színe a minta.
 - A legérdekesebb jegy a gomba korára utaló név használata, a természetes megnevezés számon tarthatja az idős gomba tisztét.
 - Speciális és tipikus a növényekre utalás a népi gombanevek esetében. A növényre utaló névrészt általában nem a hasonlóság motiválja, hanem a gomba hozzájuk való viszonya.
 - Nem számottevő arányú az előfordulási hely motivációjával létrejött népi gombanevek csoportja, mivel általában olyan nagy társulásokhoz való viszonyról van szó, amelyekben gombafajok sokasága fordulhat elő.
 - Különösen egy nemzetségen belül lévő, illetve nagyon hasonló fajokat különböztet meg a természetes névadás a termőidő alapján, olyan esetben, amikor az egyik faj tavasszal terem, a másik pedig ősszel.
 - A népi gombanévadásra akkor jellemző a népnevek használata, ha azt szeretnék kifejezni, hogy a gombát az adott nép közvetítésével ismerték meg, vagy hogy az adott nép fogyasztja a gombát, míg a magyarok nem.
- (8) A lexikális-morfológiai vizsgálatkor 56 alkategóriába soroltam a népi gombaneveket. A következőket állapíthatjuk meg a népi gombanevek lexikális-morfológiai szerkezetéről:
- A gombanevek funkcionális névrészei négy fő szófaji kategóriába sorolhatók: I. ige, II. főnév, III. melléknév, IV. igenév.
 - Elsősorban a gombataxon jellegű névrészek miatt a főnevek nagy aránya jellemző. A vizsgált gombanevek harmada melléknévi névrészt is tartalmaz. A gombák esetében funkcionális-szerkezeti szempontból fontosak az igeneves névrészt tartalmazó gombanevek is.
- (9) A népi gombanevek többsége két névrészből áll, a névrészek közötti szintaktikai viszonyt a szintagmatikus elemzés során mutattam be. A szintagmatikus elemzés alapján a következőket állapítottam meg:
- Hagyományosan a szókapcsolatokat és az összetételeket mellé- és alárendelő szerkezetekként szokás bemutatni. A gombanevek névrészeinek viszonyaira a

mellérendelés nem jellemző; az alárendelő szerkezetek közül is csak jelzős viszonyút találunk.

- A minősítő jelzős szerkezetben a bővítményrész leggyakrabban főnév vagy főnévi értékű szó. Ide sorolhatjuk az összes önálló gombanév + *-gomba* összetételt. A minőségjelzős névrész, ha melléknév, a gombanevekben általában színnévként vagy színre utalva jelenik meg.
- Kevés példa van birtokos jelzős szókapcsolatra, összetételre: mindössze a XVIII. század elejéig adathatók a *fa + gombája* elnevezések, amelyek rész-egész viszonyt fejeznek ki. A mai *fa + gomba* elnevezések szintaktikailag pontosan nem elemezhetők, a nyelvtörténeti adatok többsége arra mutat, hogy az első hasonló gombanevek körülírással szerkezetek voltak. A XVIII. századig szívesen használták a körülírással szerkezetet, viszont a hivatalos nevek bevezetésével párhuzamosan, a népnyelvben is egyszerűbb, tömörebb alakokat kezdtek használni.
- A kétrészes népi gombanevek jelentős hányada jelentéssűrítő szerkezetű, leggyakrabban állatokhoz hasonlítják a névadás során a gombákat.

(10) A gombanevek esetében, mivel konkrét denotátumokról beszélünk, a szómezők jelentésstruktúrája nem olyan összetett, mint a köznevek többségénél. Különösen igaz ez a hivatalos gombanevekre, amelyek jellemzőik tekintetében közel állnak a tulajdonnevekhez, fő funkciójuk nem a kategorizálás, hanem a megnevezés. A népi gombanevek kérdése ennél bonyolultabb: nehéz körülhatárolni, hogy egy-egy elnevezés pontosan mit takar.

8. A kutatás további lehetőségei

Még nincs teljesen feltérképezve a gombanevek elterjedése a magyar nyelvterületen, fontos lenne a további gyűjtés, az adatok archiválása. Hasznos lenne további nyelvföldrajzi térképek készítése, mivel azok áttekinthetővé teszik egy-egy gombanév elterjedését.

A szláv területeken való terepmunka, adatgyűjtés elősegítené a gombanevek etimológiai jellemzőinek újragondolását. Gregor Ferenc 1973-as tanulmányában ugyan vizsgálta az elnevezések eredetét, de terjedelmi okok miatt több gyakori nevet (pl. *kesserűgomba*, *szegfűgomba*, *szentgyörgygomba* stb.) nem tárgyalt.

9. A tézisekben hivatkozott szakirodalom

- BAGLADI ORSOLYA 2004. A Codex Clusii gombanevei és egyéb szórványai. Intézményi Tudományos Diákköri Konferencia. Pannon Egyetem, Veszprém. Kézirat.
- BAGLADI ORSOLYA 2005. A Codex Clusii gombanevei és egyéb szórványai. Országos Tudományos Diákköri Konferencia. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest. Kézirat.
- BAGLADI ORSOLYA 2006. Fungus names and other Hungarian words in the Codex Clusii. Diplomadolgozat. Pannon Egyetem, Veszprém. Kézirat. 80 + 13 old.
- BAGLADI ORSOLYA 2007. A Codex Clusii magyar nyelvű gombanevei és egyéb szórványai. Pannon Egyetem, Veszprém. Kézirat. 75 + 62 old.
- GREGOR, FERENC 1973. Magyar népi gombanevek. Nyelvtudományi Értekezések 80. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- HOFFMANN, ISTVÁN 2007². Helynevek nyelvi elemzése. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához 67. Tinta Könyvkiadó, Budapest.
- MÁLNÁSI ANDRÁS 2010. Az „Ó és Új Diaetetica” a magyar gomba szakirodalom része. Kézirat. Mátyus István születésének 285. évfordulóján Kibédén tartott „Mátyus István az enciklipedicus” emlékülésen elhangzott előadás kéziratosa anyaga. Marosvásárhely. 3 oldal. Saját példány.
- SÁNTHA TIBOR 2009. A Székelyföld nagygombakutatásának története. Mikológiai Közlemények, Clusiana 48: 155–184.
- SZINNYEI JÓZSEF 1891. Magyar írók élete és munkái I. (Aachs–Bzenszki). Hornyánszky, Budapest. [Elektronikus elérhetőség: <http://mek.oszk.hu/03600/03630/html/b/b01573.htm>.]
- ZSIGMOND GYÖZŐ 2009. Gomba és hagyomány. Etnomikológiai tanulmányok. LKG – Pont Kiadó, Sepsiszentgyörgy–Budapest.

10. A témakörben megjelent saját publikációk

- BAGLADI ORSOLYA 2004. A Codex Clusii gombanevei és egyéb szórványai. Intézményi Tudományos Diákköri Konferencia. Pannon Egyetem, Veszprém. Kézirat.
- BAGLADI ORSOLYA 2005. A Codex Clusii gombanevei és egyéb szórványai. Országos Tudományos Diákköri Konferencia. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest. Kézirat.
- BAGLADI ORSOLYA 2006. Fungus names and other Hungarian words in the Codex Clusii. Diplomadolgozat. Pannon Egyetem, Veszprém. Kézirat. 80 + 13 old.
- BAGLADI ORSOLYA 2007. A Codex Clusii magyar nyelvű gombanevei és egyéb szórványai. Pannon Egyetem, Veszprém. Kézirat. 75 + 62 old.
- BAGLADI ORSOLYA 2009. A Codex Clusii és az etnomikológia. Iskolakultúra 19/10: 101–108. [Elektronikus elérhetőség:
<http://epa.oszk.hu/00000/00011/00141/pdf/2009-10.pdf>.]
- BAGLADI ORSOLYA 2010a. A magyar szaknyelvi és népi gombanévadás sajátosságai. Porta Lingua–2010 Tudományterületek és nyelvhasználat. Szaknyelvoktatók és -kutatók Országos Egyesülete, Debrecen. 29–38.
- BAGLADI ORSOLYA 2010b. Magyar népi gombanevek lexikális-morfológiai aspektusból. In: HÁRI GYULA szerk. 2010. „Végetlen a tér mely munkára hív”. Köszöntő kötet Révay Valéria 60. születésnapjára. A Pannon Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszék Kiadványai II. 17–23.
- BAGLADI ORSOLYA 2010c. A gombászat terminológiájáról a terminológiai rendszerelméletek tükrében. Alkalmazott Nyelvtudomány. 10/1–2: 111–122.
- BAGLADI ORSOLYA 2010d. Veszprém megye népi gombaneveiről. In: HÁRI GYULA – H. TÓTH TIBOR szerk. 2010. Regionalitás és nyelvjárásiasság Veszprém megyében. A Pannon Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszék Kiadványai III. 217–232.
- BAGLADI ORSOLYA 2011. Ungarische Bezeichnungen für Boletus im Codex Clusii und im Fungorum in Pannoniis. Philologia Fenno-Ugrica, Freiburg. Megjelenésre elfogadva.